

ДОДАТКОВИЙ ПРОДУКТ — категорія марксистської політичної економії, що означає частину чистого продукту, створеного додатковою працею безпосередніх виробників у сфері матеріального виробництва понад необхідного продукту. Вартість Д. п. отримала назву **додаткової вартості**. Д. п. з'явився у період розпаду первіснообщин. способу виробництва у результаті підвищення продуктивності праці. Суть процесу експлуатації людини людиною, за теорією К. Маркса, полягає у привласненні частини або всього додатк. прибутку безпосеред. виробників пануючим класом. При рабовласниц. способі виробництва Д. п. — частина продукту, вироблена понад необхід. для відтворення здатності до праці самого раба. При феодалізмі Д. п. чітко відокремлений від необхідного. Він створювався працею під час відроблення панщини або стягувався феодалом у вигляді натурал. оброку чи грош. ренти. В умовах капіталізму Д. п. став матеріал.

носієм додатк. вартості, виробництво і привласнення якої служить метою та рушій. мотивом діяльності капіталістів. У сучас. екон. теоріях поняття «Д. п.» не використовується.

Рекомендована література

1. Петти У. Экономические и статистические работы / Пер. с англ. Москва, 1940;
2. Маркс К., Энгельс Ф. Сочинения / Пер. с нем. Т. 1-49. Москва, 1954-74;
3. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов / Пер. с англ. Москва, 1962;
4. Дорнбуш Р., Фишер С. Макроекономіка / Пер. з англ. К., 1996;
5. Будагівська С. Мікроекономіка і макроекономіка. К., 1998.

А. П. Ревенко

Бібліографічний опис:

Додатковий продукт / А. П. Ревенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-20498>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).